ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒ **ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๙**

เนื้อหาในฉบับ

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่แจ้งการอ่านแล้ว

๑. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๐/๒๕๖๘
เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

๒. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๑/๒๕๖๘
เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) และคดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน

๓. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๕/๒๕๖๘
เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

๔. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๖/๒๕๖๘
เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

๕. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๗/๒๕๖๘
เรื่อง เขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)

๖. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๗๗/๒๕๖๘
เรื่อง คดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน

๑. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๐/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลแพ่งมีนบุรีกับศาลปกครองกลาง

คดีนี้โจทก์เป็นผู้ประกอบกิจการสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงยื่นฟ้องจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นเอกชนด้วยกัน จำเลยที่ ๔ กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ ซึ่งเป็นบริษัทประกันภัย อ้างว่า ได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างทางยกระดับใน “โครงการก่อสร้างทางยกระดับถนนอ่อนนุช – ลาดกระบัง” ซึ่งจำเลยที่ ๔ ได้ว่าจ้างจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในการก่อสร้างดังกล่าว แต่ด้วยความประมาทเลินเล่อในการก่อสร้างสะพานและควบคุมงานก่อสร้าง ทำให้โครงสร้างสะพานเสียสมดุลและพังล้มทับโครงสร้างสะพานบริเวณเสาที่ ๘๓ และเสาที่ ๘๔ เสียหาย เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และปิดทางเข้าหน้าถนนทั้งหมดรวมถึงทรัพย์สินของโจทก์และธุรกิจอื่น ๆ ที่อยู่ภายในบริเวณสถานีบริการน้ำมันของโจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยทั้งหกร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ให้การว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งหมดอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ บจก. อ. ซึ่งเป็นผู้รับจ้างของจำเลยที่ ๓ และเมื่อโจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ มีหน้าที่รับผิดชอบความเสียหายตามกรมธรรม์ประกันภัยในมูลละเมิดดังกล่าว โจทก์จึงชอบที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ จำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้ว่าจ้าง บจก. อ. จึงไม่ต้องรับผิดต่อโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๘ ค่าเสียหายที่โจทก์เรียกมาสูงเกินจริง ขอให้ยกฟ้อง

ส่วนจำเลยที่ ๔ ให้การว่า จำเลยที่ ๔ ในฐานะผู้ว่าจ้างเป็นเพียงผู้บริหารโครงการตามแผนงานก่อสร้างของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดไว้ จำเลยที่ ๔ ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือควบคุมการทำงานของจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้รับจ้าง ความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการก่อสร้างของจำเลยที่ ๓ ที่เป็นผู้รับจ้าง โดยมีจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในฐานะผู้เป็นหุ้นส่วนต้องรับผิดในความเสียหายโดยตรงร่วมกับจำเลยที่ ๓ ต่อบุคคลภายนอก และจำเลยที่ ๕ และที่ ๖ เป็นผู้รับประกันภัยค้ำจุนการก่อสร้างโครงการต้องร่วมรับผิดต่อวินาศภัย ทั้งจำเลยที่ ๔ มิได้เข้าร่วมตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหาย จำเลยที่ ๔ จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ และจำเลยที่ ๔ มิได้กระทำละเมิดต่อโจทก์จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลแพ่งมีนบุรีเห็นว่า คดีนี้แม้โจทก์จะฟ้องให้กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองเข้ามาในคดีนี้ด้วย แต่ก็เป็นการฟ้องให้ร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้ว่าจ้าง ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางแพ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองกลางเห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองว่าละเลยไม่ตรวจสอบการก่อสร้าง การออกแบบ ตรวจสอบวัสดุที่ใช้ก่อสร้างจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของโจทก์ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง

อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ แม้กรุงเทพมหานคร จำเลยที่ ๔ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จำเลยที่ ๔ จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานคร ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำและทางระบายน้ำ รวมถึงการดูแลรักษาที่สาธารณะตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๖) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี โจทก์ฟ้องว่าได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างสะพานใน “โครงการก่อสร้างทางยกระดับถนนอ่อนนุช – ลาดกระบัง” โดยจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในฐานะผู้รับจ้างก่อสร้างโครงการดังกล่าวได้กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออกแบบ วัสดุที่ใช้ก่อสร้าง และความผิดพลาดในการก่อสร้างอันเป็นกรณีที่เอกชนยื่นฟ้องเอกชนด้วยกันให้รับผิดในความเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้รับจ้างตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ส่วนการที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองในฐานะผู้ว่าจ้างปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลติดตามการก่อสร้างของจำเลยที่ ๓ ผู้รับจ้างทำให้โครงสร้างสะพานเสียสมดุลและพังล้มทับโครงสร้างสะพานบริเวณเสาที่ ๘๓ และเสาที่ ๘๔ เป็นเหตุให้ทรัพย์สิน รวมถึงธุรกิจอื่น ๆ ที่อยู่ภายในบริเวณสถานีบริการน้ำมันของโจทก์ได้รับความเสียหาย การกระทำตามที่โจทก์บรรยายฟ้องก็เป็นการกระทำละเมิดทั่วไป มิใช่การกระทำละเมิดที่เกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลแพ่งมีนบุรีได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๒. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๑/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลปกครองนครศรีธรรมราชกับศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกชนยื่นฟ้อง เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผู้ถูกฟ้องคดี ความว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดินเนื้อที่ ๑ งาน ๒๙ ๙/๑๐ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีเข้าไปตรวจสอบที่ดินแปลงดังกล่าวพบว่า มีการก่อสร้างท่อระบายน้ำและถนนลาดยางทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีเต็มทั้งแปลง ผู้ฟ้องคดีจึงไปลงบันทึกประจำวันรับแจ้งเหตุที่สถานีตำรวจภูธรเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการในโครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำถนนชนเกษม และโครงการปรับปรุงผิวถนนจราจรแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีต โดยก่อสร้างรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีการเวนคืนที่ดินหรือได้มีการตกลงซื้อขายหรือตกลงยินยอมอุทิศที่ดินดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด จากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบและดำเนินการรื้อถอนท่อระบายน้ำรวมทั้งถนนส่วนที่รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดี

แต่ผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าก่อนดำเนินการก่อสร้างของโครงการดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีควรจะตรวจสอบแนวเขตที่ดินให้ถูกต้องโดยขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในวิสัยที่สามารถกระทำได้ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นการกระทำละเมิดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรื้อถอนท่อระบายน้ำและถนนส่วนที่รุกล้ำเข้าไปในที่ดินโฉนดของผู้ฟ้องคดี หากผู้ถูกฟ้องคดีไม่สามารถคืนที่ดินที่รุกล้ำให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นถนนมานานแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เคยคัดค้านการก่อสร้างและซ่อมถนน รวมถึงไม่เคยขัดขวางหรือห้ามปรามการใช้ถนนของประชาชนแต่อย่างใด พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดียินยอมให้บุคคลทั่วไปใช้ทางพิพาทเพื่อการสัญจรไปมาในลักษณะอุทิศให้เป็นทางสาธารณะโดยปริยาย ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองนครศรีธรรมราชเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทำการก่อสร้างท่อระบายน้ำและปรับปรุงผิวจราจรซึ่งเป็นการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย มูลเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งเข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานีเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามมาตรา ๕๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ก็ตาม แต่การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดก่อสร้างท่อระบายน้ำและถนนลาดยางทับที่ดินของผู้ฟ้องคดีเต็มทั้งแปลง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่าที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นถนนมานานแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่เคยคัดค้านการก่อสร้างและซ่อมถนน รวมถึงไม่เคยขัดขวางหรือห้ามปรามการใช้ถนนของประชาชน พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดียินยอมให้บุคคลทั่วไปใช้ทางพิพาทเพื่อการสัญจรไปมาในลักษณะอุทิศให้เป็นทางสาธารณะโดยปริยาย ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือเป็นทางสาธารณประโยชน์ ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างท่อระบายน้ำและถนนลาดยางของผู้ถูกฟ้องคดีก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณประโยชน์ซึ่งอยู่ในการดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษาทางพิพาทได้ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ดังนั้น คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรอง

คุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

๓. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลจังหวัดเบตงกับศาลปกครองยะลา

คดีที่เทศบาลเมืองเบตง โจทก์ ยื่นฟ้องจำเลยว่าจงใจกระทำละเมิดต่อโจทก์โดยปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยจำเลยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองเป็นบุคคลผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมาย เนื่องจากจำเลยเคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ แต่จำเลยยังคงลงสมัครรับเลือกตั้งโดยยืนยันและให้ถ้อยคำว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมาย โดยปรากฏว่าจำเลยได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตง ภายหลังมีการตรวจสอบคุณสมบัติและมีประกาศจังหวัดยะลาให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงของจำเลยสิ้นสุดลง เนื่องจากจำเลยเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง มีผลให้ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงว่างลง ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งใหม่แทนตำแหน่งที่ว่าง ขอให้จำเลยชำระเงินค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์

จำเลยให้การว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลเมืองเบตงจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงใหม่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ความเสียหายเกิดจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลเมืองเบตง โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง

ระหว่างพิจารณา ศาลจังหวัดเบตงเห็นว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลจังหวัดเบตงเห็นว่า การใช้อำนาจของโจทก์ในการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงเป็นการใช้อำนาจในทางปกครองหรือดำเนินการทางปกครอง ศาลจำต้องวินิจฉัยก่อนว่าประกาศจังหวัดยะลาเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เมื่อคำพิพากษาให้เพิกถอนประกาศจังหวัดยะลายังไม่ถึงที่สุดและข้อเท็จจริงในการวินิจฉัยในคดีนี้เกี่ยวเนื่องกับการวินิจฉัยในคดีดังกล่าว คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง

ศาลปกครองยะลาเห็นว่า จำเลยไม่ได้มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำของจำเลยตามฟ้องจึงไม่ใช่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้เทศบาลเมืองเบตง โจทก์ จะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เมื่อพิจารณาการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี โจทก์ฟ้องว่าจำเลยซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตง จงใจกระทำละเมิดต่อโจทก์ด้วยการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเองเป็นบุคคลผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามกฎหมาย แต่ยืนยันและให้ถ้อยคำว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

หลังจากที่จำเลยได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตง มีการตรวจสอบคุณสมบัติของจำเลย พบว่าจำเลยเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา มีประกาศให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงของจำเลยสิ้นสุดลง จึงมีผลให้ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเบตงว่างลง การที่โจทก์ต้องจัดการเลือกตั้งใหม่ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้จำเลยรับผิดในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งใหม่พร้อมดอกเบี้ย เป็นกรณีที่โจทก์ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของจำเลยซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลกรณีปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล อันเป็นเหตุทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่าขณะจำเลยสมัครรับเลือกตั้ง จำเลยมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทนิยามในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ การกระทำของจำเลยตามฟ้องจึงมิใช่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีจึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่นหรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นการฟ้องเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิดทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลจังหวัดเบตงได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๙

๔. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๖/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลปกครองกลางกับศาลแพ่งมีนบุรี

คดีที่เอกชนยื่นฟ้องการประปานครหลวง ที่ ๑ บริษัท ว. จำกัด ที่ ๒ บริษัท ท. จำกัด (มหาชน) ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ก่อสร้างถังเก็บน้ำใสพร้อมงานที่เกี่ยวข้องในโครงการปรับปรุงกิจการประปา โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตอกเสาเข็มก่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือนกับตัวบ้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีขอให้แก้ไขแบบในสัญญาจ้างเพื่อลดแรงสั่นสะเทือน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ยอมแก้ไข ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าเสียหาย กับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก่อสร้างกำแพงโดยใช้ตาข่ายสูงคลุมการก่อสร้างและก่อสร้างในวันเวลาทำการ

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า ไม่จำต้องรับผิดต่อผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองกลางเห็นว่า กรณีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร อันเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาลแพ่งมีนบุรีเห็นว่า ประเด็นแห่งคดีเป็นกรณีที่เอกชนฟ้องเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิดจากเอกชนด้วยกัน การยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชนผู้รับจ้างจากเหตุละเมิดจึงมิได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้การประปานครหลวง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และการก่อสร้างถังเก็บน้ำใสตามสัญญาจ้างก่อสร้างระหว่างผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มเสถียรภาพระบบสูบจ่ายน้ำประปาให้แก่ประชาชนอันเป็นไปเพื่อกิจการสาธารณูปโภคของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นการดำเนินการเพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ บรรลุผล แต่การกระทำซึ่งเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชนผู้รับจ้างก่อสร้างกระทำละเมิดโดยการตอกเสาเข็มในการดำเนินการก่อสร้างถังเก็บน้ำใส เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงเป็นกรณีที่เอกชนยื่นฟ้องเอกชนด้วยกันให้รับผิดในมูลละเมิด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ว่าจ้างให้ร่วมรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย โดยบรรยายฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองเจ้าของโครงการไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการก่อสร้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามโครงการดังกล่าวก็เป็นเพียงหน้าที่ทั่วไป มิใช่หน้าที่ของฝ่ายปกครองที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ดังนั้น จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองซึ่งเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทั้งผู้ฟ้องคดีมีคำขอบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมุ่งประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากมูลละเมิดเดียวกัน เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีประการสำคัญเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องรับผิดร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ด้วยหรือไม่ เพียงใด ก็ย่อมเกี่ยวพันกับการวินิจฉัยความรับผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่ต้องได้รับการพิจารณาในศาลเดียวกัน คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลปกครองกลางได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๙

๕. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๖๗/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลปกครองกลางกับศาลแพ่งมีนบุรี

คดีที่เอกชนยื่นฟ้อง การประปานครหลวง ที่ ๑ บจก. ว. ที่ ๒ บริษัทประกันภัย ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี ความว่า โครงการหมู่บ้านของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างถังเก็บน้ำใสที่สถานีสูบจ่ายน้ำมีนบุรี พร้อมงานที่เกี่ยวข้องในโครงการปรับปรุงกิจการประปาแผนหลักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ว่าจ้างให้ก่อสร้าง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้รับประกันภัย ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร่วมกันกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการใช้วัสดุหรือวิธีการอื่นใดในการก่อสร้างเพื่อป้องกันหรือลดมลพิษทางเสียง ควันและฝุ่น (PM ๒.๕) รวมถึงแรงสั่นสะเทือนจากการตอกเสาเข็ม กำหนดเวลาทำงานในส่วนต่าง ๆ ของโครงการก่อสร้าง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีนำมากล่าวอ้างไม่ใช่ผลโดยตรงจากการก่อสร้างของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างถูกต้องแล้ว มิได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและมิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี อีกทั้งเป็นกรณีที่เอกชนฟ้องเรียกค่าเสียหายในมูลละเมิดจากเอกชนด้วยกัน

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ปฏิบัติตามสัญญาและได้รับการอนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทุกประการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ว่าจ้างสั่งให้ตอกเสาเข็มจนเสร็จก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ว่าจ้างต้องรับผิดเพื่อความเสียหายอันเกิดขึ้นแก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการป้องกันความเสียหายเกินกว่าที่กำหนดไว้ตามสัญญาและทำการก่อสร้างตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างครบถ้วนแล้ว ขอให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะผู้รับประกันภัยไม่ต้องรับผิดในความเสียหายของผู้ฟ้องคดีเต็มจำนวนตามคำฟ้อง ค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีเรียกมาสูงเกินจริง ขอให้ยกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ศาลปกครองกลางเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล้าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลแพ่งมีนบุรีเห็นว่า คดีนี้เป็นกรณีที่เอกชนฟ้องเรียกค่าเสียหายจากมูลละเมิดจากเอกชนด้วยกัน มิได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชนผู้รับจ้างก่อสร้าง กระทำละเมิดโดยการตอกเสาเข็มในการดำเนินการก่อสร้างถังเก็บน้ำใส เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีและผู้อาศัยในโครงการหมู่บ้านได้รับผลกระทบจากแรงสั่นสะเทือน ทำให้ทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงเป็นกรณีที่เอกชนยื่นฟ้องเอกชนด้วยกันให้รับผิดในมูลละเมิด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้ว่าจ้างให้ร่วมรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย โดยบรรยายฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองเจ้าของโครงการไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการก่อสร้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามโครงการดังกล่าวก็เป็นเพียงหน้าที่ทั่วไป มิใช่หน้าที่ของฝ่ายปกครองที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ดังนั้น จึงมิใช่คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองซึ่งเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามความหมายของมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งผู้ฟ้องคดีมีคำขอบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี อันเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมุ่งประสงค์ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากมูลละเมิดเดียวกัน เมื่อเหตุแห่งการฟ้องคดีประการสำคัญเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเอกชน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๓ จะต้องรับผิดร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ด้วยหรือไม่ เพียงใด ก็ย่อมเกี่ยวพันกับการวินิจฉัยความรับผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นข้อพิพาท

ที่ต้องได้รับการพิจารณาในศาลเดียวกัน คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลปกครองกลางได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๙

๖. คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๗๗/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘ ในคดีเขตอำนาจศาลขัดแย้งกันระหว่างศาลจังหวัดเชียงใหม่กับศาลปกครองเชียงใหม่

เอกชนทั้งสองเป็นโจทก์ยื่นฟ้องกระทรวงการคลัง ที่ ๑ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ที่ ๒ นายอำเภอดอยหล่อ ที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อ ที่ ๔ จำเลย ความว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ และเป็นผู้มีสิทธิครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทบริเวณด้านทิศเหนือของที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งเดิมเป็นที่ดินผืนเดียวกัน มีเนื้อที่ร่วมกันประมาณ ๘ ไร่ ๓ งาน ๕๗ ตารางวา โดยในปี ๒๕๒๒ เจ้าของที่ดินได้ขอออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๔๑๐๑ และในปี ๒๕๕๓ โจทก์ที่ ๑ ได้นำหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว ไปเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน แต่การออกโฉนดที่ดินและการจัดทำแผนที่เกิดความผิดพลาด ทำให้รูปแผนที่น้อยกว่าเนื้อที่ที่ครอบครองทำประโยชน์ ต่อมา โจทก์ที่ ๑ ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทบางส่วนเป็นที่ราชพัสดุ ส่วนจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทส่วนที่เหลือเป็นที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง จึงสอบสวนไกล่เกลี่ยคู่กรณีตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ และที่ดินพิพาทที่โจทก์ทั้งสองครอบครอง

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การว่า ที่ดินพิพาทกรมธนารักษ์ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชม. ๑๖๖๔ จึงเป็นที่ดินของรัฐ การคัดค้านแนวเขตบริเวณที่ดินพิพาทจึงชอบด้วยกฎหมาย

จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ให้การว่า ที่ดินพิพาทปัจจุบันเป็นอ่างเก็บน้ำสาธารณะของหมู่บ้านอยู่ระหว่างดำเนินการขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ทั้งสองไม่เคยครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ คัดค้านแนวเขตจึงเป็นการกระทำการโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง ขอให้ยกฟ้อง

จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากนี้ โจทก์ทั้งสองยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ให้ดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ ต่อศาลปกครองเชียงใหม่

เป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับที่โจทก์ทั้งสองมีข้อพิพาทกับจำเลยทั้งสี่ในคดีนี้ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง

ศาลปกครองเชียงใหม่เห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองได้ยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ต่อศาลปกครองเชียงใหม่แล้วนั้น คดีดังกล่าวศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ต่อมาผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด จึงไม่อาจเป็นเหตุให้คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้กระทรวงการคลัง จำเลยที่ ๑ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ จำเลยที่ ๒ นายอำเภอดอยหล่อ จำเลยที่ ๓ องค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อ จำเลยที่ ๔ จะเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐประเภทที่ราชพัสดุ ตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แต่การคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ทั้งสองเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดินข้างเคียงคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อป้องกันมิให้มีการรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของรัฐ จึงไม่มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งเมื่อโจทก์ทั้งสองฟ้องอ้างว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท มิใช่ที่สาธารณประโยชน์ โดยมีคำขอให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๒๑๐ ของโจทก์ทั้งสอง หากจำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว แต่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ คัดค้านการรังวัดสอบเขตโจทก์ทั้งสอง โดยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐ ส่วนจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ อ้างว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของโจทก์ทั้งสองในการใช้สิทธิทางศาลก็เพื่อให้รับรองหรือคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์ทั้งสองซึ่งศาลจะมีคำพิพากษาตามคำขอของโจทก์ทั้งสองได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ทั้งสองหรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ข้อพิพาทระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้อ่านคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
กลุ่มงานส่งเสริมและเผยแพร่ โทรศัพท์ ๐๒ ๒๒๓ ๐๔๖๒
โทรสาร ๐๒ ๒๒๓ ๐๔๙๐
๖/๑ ถนนราชินี แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

เว็บไซต์ : https://oscj.coj.go.th
E-mail Address : oscj@coj.go.th